

Bij de naam Ludovico Einaudi (1955) gaat er misschien niet meteen een belletje rinkelen. Bij het horen van zijn muziek ongetwijfeld wel. Hij schreef de tranentrekkend mooie soundtrack voor de Franse film *Intouchables* en werd daar in één klap wereldberoemd mee.

TEKST: MINOU OP DEN VELDE. BEELD: CESARE CICARDINI

Ludovico Einaudi

Klassieke popster

Ludovico Einaudi oogt als de perfecte *aging rocker*. Hij draagt een modieus dik, zwart montuur onder een kortgeschoren zilveren coupe en een zwarte coltrui. Een skinny broek steekt losjes in robuuste, met bont gevoerde boots. Een zware zilveren ring maakt het ruige beeld compleet. Maar zet hem op het podium achter zijn vleugel en we zien een heel andere kant van de Italiaan. Een zachte kant, die ook uit zijn muziek opklinkt. Als twintiger studeerde Einaudi compositie bij Karlheinz Stockhausen en hij werd klassiek geschoold door Luciano Berio. Nu, als vijftiger, treedt hij op met een jonge band, die zijn subtiele spel ondersteunt met bas, gitaar en elektronische sfeergeluiden.

Dj's remixen u graag en uw nieuwste album presenteerde u in een hippe club. Maakt u zelf ook 's nachts de dansvloer onveilig?

"Ik vond het mooi om in zo'n club op te treden, omdat het intiemer is dan een concertzaal. Maar gewoonlijk houd ik het maximaal vijf minuten uit in een techno club. Ik voel me daar een vreemde eend in de bijt. Dat is toch iets voor een andere generatie. Het volume in zo'n zaal maakt iets kapot in mijn lichaam." (lacht)

De soundtrack voor *Intouchables* werd uw doorbraak. Hoe bent u te werk gegaan bij het componeren van deze filmmuziek?

"De regisseurs vertelden me dat ze het scenario hadden geschreven terwijl ze naar mijn album *Divenire* luisterden. Het script van *Intouchables* sprak me erg aan. Maar ik zat middenin een tour, ik had geen tijd voor een hele soundtrack. Toen stelden ze voor om een nummer van *Divenire* te combineren met een ander stuk van mij. Zo heb ik het gedaan, en daarnaast heb ik nog wat extra stukken gecomponeerd. Een snelle klus eigenlijk."

Componist Ludovico Einaudi (Turijn, 1955) studeert in 1982 af aan het conservatorium van Milaan, en werkt daarna als assistent van Luciano Berio. Vanaf 1988 brengt hij elf albums uit. Op het album *Le onde* uit 1996 is hij voor het eerst te horen als uitvoerend muzikant van zijn eigen composities. De muziek van Einaudi wordt veel gebruikt voor film en tv, onder meer voor het tv-programma *Top gear*. In 2011 componeert hij de soundtrack van *Intouchables*. Zijn meest recente album *In a time lapse* is nu verkrijgbaar.

John Irving begint zijn romans altijd met de laatste zin in zijn hoofd. Werkt dat bij u ook zo?

"Muziek is natuurlijk een abstractere kunstvorm dan literatuur. Het begin voelt altijd alsof ik werk in een nebula, een soort dikke mist. Je probeert van alles, maar pas na een paar dagen beginnen er stukjes, ideetjes op te lichten. In het begin werk ik aan veel verschillende stukken binnen een compositie. Vervolgens focus ik me steeds op één stukje muziek en werk dat verder uit. Het prettigste moment voor mij is als alle ideeën staan. Dan ga ik de volgorde bepalen, en breng alle hoofdstukken van een verhaal samen. Nu ik ouder ben kom ik steeds sneller tot oplossingen. Maar er zijn

nog steeds dagen dat ik denk: alles wat ik hiervoor maakte was beter!"

Waar haalt u uw ideeën vandaan?

"Bij *In a time lapse* ben ik uitgegaan van het begrip tijd. Ik besepte me dat ik de manier waarop ik me als kind verhiel tot mensen, en tot de wereld, kwijt was geraakt. Als jochie vond ik elk moment van de dag speciaal, alles wat ik deed

slokte me op, ik beleefde de wereld met al mijn zintuigen. Nu ben ik 57 en zie iedereen om me heen maar rondrennen. Soms vraag ik me af: waar rennen jullie naartoe? Alles moet maar sneller, op een gegeven moment exploderen we!"

Ervaart u dat ook in uw eigen leven?

"De afgelopen drie jaar was mijn leven vrij hectisch, omdat ik veel tourde. Maar dat gevoel van: waar ben ik mee bezig? bekruipt me elke tien jaar. Ik doe graag aan zelfreflectie. Voor dit album wilde ik onderzoeken hoe dicht ik het idee van stilte kon benaderen. Ik vind het leuk om tijdens een concert even helemaal stil te vallen. Het is mooi om te voelen wat dat met een zaal doet. Ik koester dat moment echt. Want eigenlijk ervaart niemand dat nog, dat gevoel dat de wereld even stilstaat."

Zijn er componisten die u bewondert? Die een aspect van uw vak beheersen waar u mee worstelt?

"Op dit moment is het geen worsteling om tot een stuk te komen. Ik ken mijn beperkingen. Vroeger dacht ik: op een dag schrijf ik een opera! Later besef je dat het niet nodig is om alles te kunnen. Wat ik nu maak, daar heb ik lol in, en daarbuiten heb ik geen grote verlangens. Want wat ik nu doe is al een hele klus. Voorheen zat niemand op mijn albums te wachten. Nu moet een release van een album en de aankondiging van een tournee wereldwijd worden georganiseerd."

Overweldigt uw plotselinge succes u?

"Nou, vooral die tours maken het heftig. Ik heb nergens anders tijd voor, laat staan om onderweg te componeren. Mijn Europese tour telt tachtig optredens. Hoe dat voelt? ►

Nou, nu nog goed, maar vraag het me over een jaar nog eens. (lacht) Tegelijkertijd heb ik de laatste jaren meer zelfvertrouwen en plezier in mijn werk gekregen. Ik heb ook het gevoel dat wat ik nu maak beter is dan mijn eerdere werk. Hoe meer ik maak, des te meer ik hou van wat ik doe.”

Dat gevoel kende u vroeger niet?

“Als twintiger worstelde ik met mijn identiteit. Na mijn studie compositie werkte ik bij Luciano Berio. Berio schreef in die tijd veel symfonieën en kamermuziek. Zodra ik zelf iets componeerde, was ik vooral bezig om hem na te volgen. Maar sommige stukken die ik schreef raakten me niet. Toen ik me dat realiseerde, wist ik dat ik daar weg moest. Omdat wat ik maakte niet uit mezelf kwam, maar ontsproot uit een soort academische doctrine. Voor mij moet muziek emotie uitdrukken. Ik hou niet van muziek die misschien vernuftig gecomponeerd is, maar eigenlijk geen ziel heeft.”

Hoe viel dat afscheid u?

“Het was een gevecht. Wat het nog moeilijker maakte was dat ik met mijn eigen werk niet goed de kost kon verdienen, terwijl ik toen net een dochter had. Ik moest er allerlei klusjes naast doen.”

Voelde u later Berio's afkeuring over uw werk?

“Ja, hij hield er niet van, denk ik. Nee. Het was té anders. Maar we spraken er nooit over.”

Door uw succes zien mensen u als een popster. Heeft u ooit een popcarrière overwogen?

“Ik ben grootgebracht met the Beatles en een van mijn favoriete bands van dit moment is Radiohead. Rond mijn 16de speelde ik een tijd gitaar. Maar ook al hou ik van pop en rock, het is niet mijn cultuur. Je kunt niet zomaar het masker van de rocker opzetten. Het draait er als muzikant om dat je

doorkrijgt wie je echt bent, en waar je talent ligt. Pas dan kun je je verhaal vertellen.”

Tussen uw begin als componist en uw eerste succes met *Divenire* in 2006, ligt een periode van vijftwintig jaar, waarin u weinig aandacht kreeg.

“Ja, ik herinner me dat ze in Italië, toen ik in de jaren 80 mijn eerste albums uitbracht, in de winkels niet goed wisten in welk bakje ze me moesten zetten. Was het nou klassiek of pop? Maar ook al kwam het succes langzaam, ik genoot er intens van, want het gaf mij de kans om een soort nieuwe taal te ontwikkelen. En of mensen het klassiek noemen of niet, dat maakt me weinig uit.”

Uw muziek wordt vaak op begrafenissen gedraaid. Heeft u bij de begrafenis van uw ouders zelf gespeeld?

“Mijn moeder is onlangs overleden, tien jaar na mijn vader. Helaas was de kapel te klein voor mijn vleugel. Maar ik heb wel een opname van een eigen lied laten horen, *Le onde*. Het was zo'n intiem moment tussen mijn moeder en mij. Zij heeft me eigenlijk alles gegeven. Toen ik heel klein was liet ze me al kennis maken met muziek. Thuis speelde ze Chopin en Bach achter de piano en ze zong folksongs voor mijn zusjes en

*“Het geluid van mijn
moeders piano was als
jochie altijd om me heen.
De klank van de piano
brengt me nu nog steeds
dicht bij haar”*

mij. Ze gaf me mijn eerste pianolessen. Door haar subtiele, gevoelige manier van spelen leerde ze mij hoe ik muziek kon beleven. Dat is bepalend geweest. Het zat niet zozeer in haar aanwijzingen aan mij, maar meer in het gevoel dat ze overbracht. Het geluid van haar piano was als jochie altijd om me heen. De klank van de piano brengt me nu nog steeds dicht bij haar. Ik mis mijn moeder enorm. Ze bezocht ze al mijn concerten. Op alle belangrijke momenten was ze er bij. Het is door haar dat ik nu muziek kan maken.” ■

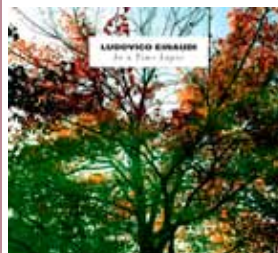
FAVORIETE SOUNDTRACKS

■ *American beauty* van Thomas Newman. “Zijn stijl is uniek en zit vol gevoel. En de orkestratie is origineel, met allerlei uitheemse instrumenten.”

■ *Babel* en *Brokeback mountain* van Gustavo Santaolalla. “Hij verstaat als geen ander de kunst van de vertraging. En hij zal zijn muziek nooit overproduceren”

■ *Once upon a time in America* van Ennio Morricone. “Een geweldig, episch stuk muziek.”

WIN EINAUDI'S ALBUM!

Einaudi nam zijn meest recente album op in een klooster in de buurt van Verona. Benieuwd hoe dat klinkt? Wij mogen 6 exemplaren van *In a time lapse* weggeven. Stuur een mail naar redactie@zin.nl met in de onderwerpregel 'Einaudi' en wie weet bent u een van de gelukkige winnaars!